

Over het vuur van de jeugd, dat altijd weer wordt geblust

Amir Bachrouri

DOE
MAAR
NIET

OVER DIT BOEK

‘Dé stem voor vele jongeren die zich weinig of niet gehoord voelen in onze samenleving.’

– Luc Appermont, televisiepresentator

‘De ontwapenende eerlijkheid, de hardnekkige zin voor nuance en de ideologievrije intelligentie waarmee Amir Bachrouri zijn boodschap brengt, zouden er zelfs de meest bevooroordeelde lezers, ter rechter- en linkerzijde, toe kunnen brengen om enkele van hun gekoesterde zekerheden opnieuw in overweging te nemen.’

– Yves Petry, schrijver

‘Amir is een gretig denker en doener die met een onstuitbare energie hoop brengt voor de toekomst. Bruggenbouwers als hij hebben we meer dan ooit nodig.’

– Monica Jacobs, bibliotheekmedewerker op rust

‘Het is verbazingwekkend dat een prille twintiger zulke gelaagde maatschappijvisie op papier heeft gezet. Willen we een samenleving opbouwen, is het onontbeerlijk om te luisteren naar stemmen als Bachrouri. Dit boek zomaar aan je voorbij laten gaan? Doe dus maar niet.’

– Matthias Vangenechten, wielervederzamer

‘Authentiek, empathisch en gemotiveerd.’

– Fleur Pierets, kunstenaar en schrijver

‘Een politiek talent in de knop. Als jonge, maar vooraanstaande opiniemaker is hij niet bang om in de contramane te gaan als zijn engagement dat vraagt. Zijn grootste kracht? Een nuchter, inspirerend optimisme.’

– Bert Bultinck, hoofdredacteur Knack

‘Inspiratie voor onze toekomstige leiders.’

– Yung Fierens, beauty-experte

‘Rechtdoorzee, eerlijk, passioneel en met een vleugje jeugdige naïviteit.’

– Shaireen Aftab, directeur communicatie en marketing VDAB

‘Een bevlogen, weldenkende en welbespraakte man. Dat schept een band. Zijn beugel verdween, maar de wil om de wereld mooier achter te laten dan hij hem heeft aangetroffen, die blijft. Gelukkig maar.’

– Jan Jaap van der Wal, cabaretier

‘Genadeloos geestig en pijnlijk actueel. Bachrouri legt de vinger op de Antwerpse wonde en trotseert het verzuurde gesprek in de straten van de mooiste, doch uitdagendste stad van de lage landen. Een must-read voor stervelingen met én zonder hoop.’

– Grâce Verellen, journalist

‘Een stem die overal gehoord móét worden.’

– Gilles Mbiye-Beya, podcastmaker en voetbalanalist

‘Dankzij hem kregen talloze jongeren hoop op een betere toekomst. Dankzij dit boek zullen vele lezers volgen.’

– Saida El Fekri, jeugdwerkster en vrouwencoach Safe Space

‘Omvergeblazen door zijn scherpe pen en duidelijke visie. Iemand die op zeer jonge leeftijd een verschil maakte en dat nog lang zal blijven doen.’

– Joyce Loir, programmator bij Ancienne Belgique en lector bij AP Hogeschool

‘In minder dan een eeuw tijd is de jeugd een minderheids-groep geworden. Het is makkelijker dan ooit om over hun hoofden heen beslissingen te nemen die impact hebben op hun leven, hun vrijheid en hun toekomst. Dat ze een volwassen stem hebben gevonden in de jonge Bachrouri, biedt misschien redding.’

– Guillaume Van der Stighelen, columnist

'La dignité c'est d'avoir un rêve, un rêve fort qui vous donne une vision, un monde où vous avez une place, où votre participation, si minime soit-elle, va changer quelque chose.'

– Fatima Mernissi

Inhoud

11	Doe maar niet
15	De rest is parking
21	Ya rayah win msafer
37	Lezen doet leven
43	Juf Lynn
53	Panna op de pleintjes
59	Een jongen op middelbare leeftijd
83	De belangrijkste bijzaak ter wereld
95	Wat u mij toelaat, verbied ik haar
101	Van Borgerokko naar BoHo
115	Brabants trekpaard
131	All Lives Matter!
149	Digitale pennenvriend van de minister van Onderwijs
155	Brossen voor de bossen
161	Marokkaans sprookje in Qatar
179	In de politiek?
187	Back to Brabo
203	Buiging

Doe maar niet

Mijn naam is Amir, ik ben een ellendige twintiger. De nacht voor ik op uitwisseling naar het buitenland trok, besliste ik om het boek te schrijven dat u nu vasthebt. Een boek dat er net zo goed niet had kunnen zijn als ik de raad van een kenner van het boekenvak had opgevolgd. ‘Jij, een boek schrijven? Wie is er nu geïnteresseerd in de wereld van een twintiger? Doe maar niet.’

Honderden nachten zijn aan dit boek voorafgegaan. Helse, soms slapeloze nachten, waarin ik keer op keer terugblikte op dagen waar mij werd verteld wat niet te doen. Nachten waarin het vuur dat gedurende de dag was aangestoken in de nacht uit zelftwijfel weer wegstierf. Omdat het toch niet zou lukken. Omdat die voetbaldroom niet voor mij was weggelegd. Omdat de wens om dokter te worden niet aan mij was besteed, want bloed? Doe maar niet.

Maar de zwaarste nachten waren die waarin verhalen van jongeren mij zelfs in mijn slaap achtervolgden. Van de jongen die letterlijk een toontje lager moest zingen toen hij zijn muziekdroom verwoordde via het meisje dat niet op kot mocht gaan tot de jonge vluchteling die schilder wilde worden. Of toen schuld mij in de ban hield omdat ik Kevin

niet kon helpen toen zijn sollicitatie teleurstellend afliep, want een geadopteerde jongen van Rwandese origine die werkt? Toch maar beter niet.

Aan al degenen die de wereld met een mening denken te kunnen redden: doe maar niet. Elke keer verbaast het mij hoe lage verwachtingen genadeloos de dromen van een jonge generatie kunnen vloeren. Zolang je jong bent, Amir heet, in een kansarm gezin opgroeit en ervoor kiest om je stem te laten horen, voel je de wurgende hand van mensen die je klaarblijkelijk niet goed genoeg kennen en zo je dromen de kop indrukken. We zijn met deze generatie met ons gat in de boter gevallen, hoor ik ze vaak zeggen. En ik wil de boomers noch criticasters van gen Z wegzetten als onverdraagzaam, onwetend of oerdom. Waarschijnlijk hebben ze ergens gelijk. Dat hebben we allemaal op een of andere manier. Er is inderdaad veel om over te klagen, maar in deze wereld is er ook veel mogelijk, zeker in zo'n welvarende regio als de onze. En toch is het een illusie te denken dat alle jongeren hun talenten kunnen benutten. Alle mensen hebben vleugels, maar lang niet elke jongere kan of mag vliegen naar de horizon.

Ondergetekende snotneus heeft niet de pretentie om u te zeggen hoe het allemaal beter kan. Of u met het opgestoken vingertje de les te lezen over wat u allemaal verkeerd doet. Ik wil de aandacht vestigen op wat wij samen kunnen doen. Met dit boek wil ik u ook de hand uitsteken om samen met mij op wandel te gaan in de stad die mij liet dromen. Het is de stad die me vlinders in de buik bezorgt en waarin ik dagelijks verdwaal. De stad met de koekjes in

de vorm van een hand. Dit boek is mijn Antwerps handje om samen de paden van het onbekende en de twijfel te verkennen. En daarvoor heb ik uw hand, van waar dan ook, nodig om de vooroordelen over mijn 'rotverwende' generatie los te laten en haar toekomst te omarmen.

De rest is parking

Ik behoor tot het meest gediscrimineerde volk, want ik ben een Antwerpenaar. Elke dag loop ik door deze stad en prijs ik mezelf gelukkig dat ik hier mag wonen. Begin deze eeuw woonden mijn ouders in Rotterdam. Die havenstad had veel te bieden, maar toch misten ze iets. Oké, het waren migranten en dan ben je op zoek naar geluk, geld en geruststelling, maar ze vonden de liefde van hun leven. Niet in elkaar, want daarvoor zijn ze te vroeg gescheiden, maar wel in de stad die zonder de held Brabo waarschijnlijk nooit de wereld haar pracht had kunnen laten bewonderen. Na een brute moord op de reus Antigoon, wiens hand werd afgehakt en in het water van de Schelde werd geworpen, werd de stad waar ik later naar school zou gaan een factor om rekening mee te houden.

Dat mijn ouders hier neerstreken, was puur toevallig. ‘Nederland is ook mooi’: zo bleven mijn ouders trouw aan het land dat hen als eerste met open armen ontving. Hun huwelijk zou de reis naar het zuiden ook niet lang overleven. Kort nadat mijn zus op de wereld was gezet, zo’n tweeënhalf jaar na mijn geboorte, gingen ze uit elkaar. In onderlinge vrede, als vrienden die later nog veel koffie met elkaar zouden drinken. ‘Het vuur was gewoon

gedoofd,' zei moeder. 'En dan heeft het geen zin het kunstmatig in leven te houden,' vervolgde vader. Als kind vraag je je dan weleens af wat er zo moeilijk is aan gewoon bij elkaar blijven, zeker als je zonder barstende ruzies samen aan tafel kunt zitten. Later, als adolescent, ben je daar niet echt rouwig om, want dingen lopen nu eenmaal zoals ze moeten lopen. Los van de vermelding op mijn identiteitskaart, heb ik verder geen enkele link meer met mijn geboorteland. Het inzicht dat Antwerpen het epicentrum van de wereld is, was mij gelukkig al vroeg ter ore gekomen. Toegegeven, het durft ook grondig mislopen in de koekenstad. Granaten die op gevels worden afgevuurd zijn een bittere realiteit voor vele Antwerpenaren. Armoede is een vuil beest dat nog altijd in de toekomstkansen van te veel Antwerpse kinderen bijt. Wil je even de burens op de parking bezoeken, dan neem je beter geen bus, want het openbaar vervoer draait vierkant. Aan de andere kant: Antwerpenaren moeten ook niet bang zijn voor hun schaduw. We hebben een uiterst begrijpelijke taal waar ze ons in West-Vlaanderen om benijden, een luchthaven waar ze in Gent alleen maar van kunnen dromen en een directheid – haters noemen het weleens 'arrogantie' – waar zelfs een Parijzenaar bij verbleekt.

Wie niet in Antwerpen woont, heeft er toch vaak een mening over. Dat Antwerpenaren uitblinken in onverschilligheid bijvoorbeeld, of dat we ons verheven voelen boven de rest van het land. Maar wie laat ons eigenlijk aan het woord? Mijn 18-jarige zus plaagt me trouwens graag als ik weer eens mijn liefde voor Antwerpen bezing. Want: ik ben getogen in de stad, maar níét geboren, en

volgens haar dus geen échte 'echte'. Ruziën over wie *nen échte* is, dat zal ook wel iets typisch Antwerps zijn, zeker?

Mijn Antwerpse identiteit is de sokkel waaraan al mijn andere deelidentiteiten ontspruiten. Mensen vragen wel eens 'van waar ik kom'. Dat is altijd een boeiend spel omdat je nooit weet over welke afkomst ze het precies hebben. Het zekere voor het onzekere nemend, antwoord ik dan koudweg: 'Antwerpen. En jij?' Ze rollen dan met hun ogen, niet omdat ze mij niet geloven, wel omdat in hun blik de minachting voor de schoonheid van mijn stad spreekt. 'Het is er weer zo een,' zie ik ze denken. Maar in mijn Antwerpse identiteit voel ik me veilig. Niemand stelt haar in vraag, ze is onvoorwaardelijk de mijne. Dat staat in schril contrast met het publiek debat over identiteit, waar diverse politieke strekkingen graag hun onenigheid over bevechten. Ik ben door en door een stadsmens. Daarom is het zo'n godsgeschenk dat ik hier elke dag mag vertoeven. De stad ligt me nauw aan het hart, omdat er elke dag nog zo veel te ontdekken valt. Je hebt haar nooit doorgrond. Elke dag verandert er iets. Is het geen straattegel, dan wel een buslijn. Op een druilerige voormiddag kan ik een stadsfiets nemen, over de Plantin en Moretuslei fietsen en voor het verkeerslicht een oud-leraar tegenkomen die ik al jaren niet meer zag. 'Hé, Luc!' roep ik naar de overkant. Zodra ik de fiets heb achtergelaten bij een station, heb ik een groot activiteitenaanbod om uit te kiezen: de bioscoop bezoeken of toch maar een terrasje doen op 't Zuid? Een boekhandel binnenspringen op de Meir of naar de jeugdwerking om de hoek gaan?

Een stad geeft je de onbegrensde vrijheid om jezelf te ontdekken. Ik kan elke dag dezelfde wandeling maken, en er toch telkens een ander verslag over maken. De verschillende levensstijlen, de levendige cultuursector, het bruisende terrasleven, de diversiteit aan mensen: de stad is voor mij altijd een plek waar de toekomst wordt gemaakt.

Als ik in herhaling val over de pracht en praal van mijn stad, vragen mensen weleens uit oprechte interesse of de stad nooit gaat vervelen. Een mens wil toch rust? Waarom zou je dan niet kiezen voor een leven in het groen, waar de nodige mentale rust voor het rapen ligt? Jongeren vinden dat toch belangrijk? Ik heb mezelf die vraag vaak gesteld. Antwerpen inruilen voor Brasschaat, zou dat een optie zijn? Maar neen, mijn ouders hebben geen *Porsche Panamera*. Elke dag kunnen uitwaaien dan, aan de kust in Knokke bijvoorbeeld? Ook niet: met mijn raketijsjes en water in de frigobox ben ik daar persona non grata. Limburg? Ik praat iets te snel. Leuven dan? Misschien, als ik ooit afgestudeerd ben en heimwee krijg naar mijn studententijd. Een verhuis zit er dus vooralsnog niet in, maar een echte Antwerpenaar is een *kastaar*, een durver. Die neemt elke uitdaging met beide handen aan. Een verleidelijk tegenvoorstel zou mij dus altijd over de streep kunnen trekken.

Onlangs leek het erop dat ik na een lezing zo'n tegenvoorstel zou krijgen. Ik sloot mijn uiteenzetting af met de woorden: 'Als dit land meer jongeren betreft in zijn beleid, wacht het een *bangelijke* toekomst.' En zo viel ik door de mand. *Bangelijk*, alleen Antwerpenaren gebruiken

dat. Je mag nog zo je best doen om je (mooie) tongval te verbergen, er is altijd wel een oplettende Antwerpenaar in het publiek die je ontmaskert (*Meendet na?*). Wat zijn wij toch een slim volk!

Elke Antwerpenaar is nu eenmaal graag een ambassadeur van de stad. Als ik mezelf ergens moet voorstellen, zeg ik meestal: 'Ik ben Amir, ik studeer aan de universiteit en ik kom uit Antwerpen.' Dat is een automatisme voor veel Antwerpenaren, dat we de naam van onze stad droppen zodra we de kans hebben. En het kan sommige mensen aardig op de zenuwen werken.

Maar chauvinisme kan gezond zijn – zeker als het gegrond is. Dosereren is natuurlijk altijd aangewezen, maar dat is een kunst die de Antwerpenaar als geen ander beheerst, toch?

Door al die intelligentie en schoonheid is de discriminatie van mijn volk, de Antwerpenaren, echt wel een dingetje. Ik denk niet dat we het nog lang kunnen volhouden in deze verstikkende structuren. De vijandigheid neemt met de dag toe. De blikken op vergaderingen spreken boekdelen, net als de agressieve Facebookposts van dagtoeristen die zich ergeren aan rondslingerende verpakkingen op straat. Hun jaloezie vormt de basis van de onderdrukking die ons te wachten staat. Ze willen ons nabootsen, maar zijn te ijdel om dat toe te geven en drukken het dan maar de kop in. De reflectie van je eigen onvolmaaktheid niet meer zien: dat is het mechanisme dat elke onderdrukking voorafgaat. Een onafhankelijke stadstaat is dan ook het laatste redmiddel om de Antwerpenaar, die bedreigde